

Magyar–szlovák feszültségek és a V4 egységének megőrzése

Bár az elmúlt időszakban több kényes kérdés terheli a Visegrádi Együttműködést, Magyarország számára különösen fontos a V4 stabilitása. 2021. október 5-én Szijjártó Péter külügyminiszter Pozsonyban tárgyalt szlovák kollégájával, Ivan Korčokkal. Míg Magyarország stratégiája a kényes kérdések háttérbe, illetve az együttműködést erősítő kérdések előtérbe helyezése, addig a szlovák külügyminiszter keményen fellépett Magyarországnak a felvidéki magyarok részére nyújtott támogatási rendszerével szemben. Felmerül a kérdés, hogy valóban érdeke-e a szlovák külügynek a kétoldalú kapcsolatok szorosabbra fűzése, vagy a szlovák kormány – kihasználva a magyar fél együttműködés elmélyítése iránt tanúsított erős elköteleződését – Magyarország felvidéki magyarokat érintő érdekérvényesítő képességeit igyekszik korlátozni.

Az egyeztetésre azt követően került sor, hogy a cseh és a lengyel kormány között szokatlanul éles konfliktus alakult ki a határ menti lengyel bányászat kapcsán.¹ Bár a magyar külpolitika középpontjában a Visegrádi Együttműködés folyamatos erősítése áll,² a szlovák–magyar viszonyt – a történelmi eseményekből kifolyólag – terhelik olyan tényezők, amelyek konfliktus formájában ma is jelentkezhetnek, és így potenciális veszélyt jelentenek a kétoldalú viszonyra és a Visegrádi Együttműködés stabilitására. Utóbbira jó példa Kövér László magyar házelnök 2021. augusztus 2-i beszéde a felvidéki Somorján, amelyet a városból kitelepített magyarok emlékére felállított emlékmű avatásán mondott el. Bár a beszéd – a történelmi tények ismeretében – semmi rendkívülit nem tartalmazott,³ Korčok szlovák külügyminiszter élesen kikelt

¹ Navracsics Tibor: *Testvérháború Európa közepén*. Európa Stratégia Kutatóintézet, 2021. szeptember 30.

² Magyarország Kormánya: *Közös érdekünk a magyar–szlovák együttműködés erősítése*. 2021. október 5.

³ Reczai Lilla: „A bűn nem akkor teljesedik be, amikor elkövetik, hanem akkor, amikor elfelejtik” – felavatták a kitelepítettek emlékművét Somorján. *Ma7.sk*, 2021. augusztus 2.

az elhangzottakkal szemben,⁴ majd ehhez a felháborodáshoz több szlovák vezető politikus is csatlakozott.⁵

Az elmúlt években a magyar külpolitika Szlovákiával kapcsolatos stratégiája arra irányult, hogy minél szorosabb együttműködést sikerüljön kialakítani a szlovák és a magyar fél között. Ez nem csupán a régió valamennyi államának érdekében álló egységes és hatékony kelet-közép-európai fellépést szolgálja az európai politikai színtéren, hanem összhangban van Magyarország nemzetpolitikai célkitűzéseivel is, miszerint minél jobb a szlovák–magyar viszony, annál jobb a felvidéki magyaroknak.⁶

A kétoldalú kapcsolatokat a magyar kormányzat évek óta kiemelkedően jól tartja. Ez nagyrészt igaz is. Mára már nem részei a mindennapoknak a Mečiar-, illetve az első Fico-kormány idején tapasztalt sovinszta megnyilvánulások a felvidéki magyarokkal szemben. A gazdasági együttműködés a két fél között rendre jól működik, amelyre a sajtótájékoztatón a magyar külügyminiszter részéről több példa is elhangzott: folyamatosan növekvő kétoldalú kereskedelmi forgalom, gazdaságélénkítő támogatások, közlekedést segítő beruházások, így különösen a Miskolc–Kassa gyorsforgalmi út megépítése, három új Ipoly-híd építése 2023-ig, Pozsony–Budapest szárnyashajó-közlekedés újraindítása.⁷

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kényes kérdések eltűntek volna. Az elmúlt évek gyakorlata szerint a felek azonban arra összpontosítottak, ahol jó az együttműködés, míg az egyes kényes kérdéseket inkább a háttérbe szorították. Ez a konszenzus teremtette meg a hétköznapi szinten is érezhető szorosabb, konfliktusoktól mentes (vagy legalábbis konfliktusokkal ritkán tarkított) jó államközi együttműködést. Ennek megfelelően egyes, magyar szempontból fontos ügyek – a jó kapcsolatok megőrzésének „feltételeként” – lekerültek a napirendről. Ilyen kérdés a kettős állampolgárság (annak szlovák fél általi tiltása), a nyelvtörvény (a mai napig bírságokat vetnek ki az államnyelv mellőzése miatt)⁸ vagy éppen a kollektív bűnösség alkalmazásának elve, pontosabban a Beneš-dekrétumok máig tartó joghatása (mind a mai napig földtulajdonokat

⁴ Kiss Balázs: Szlovák külügyminiszter: Szlovákia nem Felvidék. *Infostart*, 2021. augusztus 6.

⁵ Szlovák logika, kormányfői tálalásban: Kövér László kijelentései okozzák a feszültséget, véletlenül sem a kitelepítések és a jogfosztások. *Felvidék.ma*, 2021. augusztus 7.

⁶ Szijjártó Péter: Minél jobb a magyar–szlovák együttműködés, annál jobb a felvidéki magyaroknak. *Origo*, 2021. október 5.

⁷ Magyarország Kormánya (2021): i. m.

⁸ Tárnok Balázs: Újabb európai pofon a határon túli magyaroknak. *Ludovika Blogtér*, 2021. július 14.

koboznak el kizárólag azon az alapon, hogy az érintettek felmenői magyarok voltak).⁹

Ezt a konszenzust rúgta fel Ivan Korčok szlovák külügyminiszter a pozsonyi sajtótájékoztatón. A szlovák külügy vezetője éles kritikával illette a magyar állam felvidéki magyarok támogatására irányuló rendszerét. Azt nehezményezte, hogy a magyar fél nem tájékoztatja a szlovák külügyet a Szlovákiába érkező magyar közpénz címzettjeiről, illetve nem egyeztetnek ezen támogatások felhasználásáról. Korčok a szlovák külügyi tárca „kérdéseit” tartalmazó dokumentumot is átadott magyar kollégájának. Eszerint a szlovák kormány tájékoztatást vár a magyar kormány Szlovákia területén megvalósuló programjairól (elsősorban a szlovákiai magyar oktatási célokra és a vállalkozások számára nyújtott magyarországi támogatások részleteiről), valamint tudni szeretnék, hogy Magyarország milyen célból vásárolt szlovákiai műemlék-épületeket, illetve újt fel templomokat.¹⁰ A szlovák külügyminiszter elmondta továbbá, hogy a magyarországi támogatások Szlovákiába „közös megállapodott feltételek” alapján érkehetnek.¹¹ A szlovák külügy tehát nem csupán azt várja el, hogy a magyar fél tájékoztassa a támogatásokról, de beleszólást is akar abba, hogy miként használják fel azokat.

Korčok harcias, a „szlovák államérdeket védő” hozzáállását szinte valamenyny vezető szlovák párt hasonló harciassággal támogatta mind a kormánypártok, mind pedig az ellenzék soraiból. Boris Kollár, a kormánykoalíciót erősítő Sme Rodina (Család vagyunk) vezetője határozottan támogatta a külügyminisztert.¹² Bár Igor Matovič (OLaNO – Egyszerű Emberek és Független Személyiségek) diplomatikusabb hangvételre szólította fel Korčokot, a korábbi kormányfő is azt szorgalmazta, hogy a szlovákiai régióknak szánt támogatásokat közösen kezeljék.¹³ Az ellenzéki oldal vezetői is a magyar államot kritizáló hangnemben szólaltak fel, beleértve a magyar kormánnyal korábban szoros kapcsolatokat fenntartó Peter Pellegrini által vezetett Hlas (Hang)

⁹ Fiala-Butora János: Beneš-dekrétumok – amikor a múlt és a jövő összeér. *Új Szó*, 2020. július 19.

¹⁰ Czímer Gábor: Szlovákia ellentörvénnyel akadályozná, hogy a magyar kormány termőföldet vegyen az országban. *Új Szó*, 2021a. október 11.

¹¹ Komjáthy Lóránt: Korčok-Szijjártó találkozó: Rendszeres találkozóban és a kapcsolatokat elmélyítésében egyeztek meg a külügyminiszterek. *Körkép*, 2021. október 5.

¹² Németh Szakács Henrietta: A Sme rodina ismét kiállt Korčok mellett. *Körkép*, 2021. október 9.

¹³ Matovič: a külügy kezelje diplomatikusan a szlovák–magyar vitát. *Felvidék.ma*, 2021. október 8.

képviselőjét,¹⁴ illetve Robert Fico korábbi kormányfőt (Smer-Irány),¹⁵ aki még egy rendkívüli parlamenti ülés összehívását is kezdeményezte a magyar állam földvásárlásainak megállítása érdekében.¹⁶ A szlovák pártok közül némileg szürreális módon egyedül a korábban sovinszta magyarellenos Ján Slota által vezetett Szlovák Nemzeti Párt fogalmazott meg más véleményt.¹⁷

A földvásárlás kérdése a sajtótájékoztatót követően a sajtóban is napirenden maradt.¹⁸ Ivan Korčok erősen tematizálta az ügyet, és – bár azt is elmondta, hogy egy ilyen gyakorlat a tőke szabad áramlásának elvére figyelemmel nem sértene uniós jogot – egy olyan törvényjavaslat előterjesztését irányozta elő, amely a külföldi államok hazai ingatlanokban szerzett tulajdonviszonyát érintené.¹⁹ A magyar kormány végül elállt a felvidéki földvásárlásoktól – Ivan Korčok tájékoztatása szerint a szlovák fél kezdeményezésére.²⁰ A magyar kormány még júliusban döntött arról, létrehozza a Termőföld Magántőkealapot, amelynek célja a kelet-közép-európai régióban termőföld vásárlása, megteremtve ezáltal a hazai mezőgazdasági vállalkozások nemzetközi terjeszkedésének alapjait.²¹ A tőkealap keretösszege 400 millió euró, amelynek 70%-át a magyar állam biztosította volna. Orbán Viktor miniszterelnök a döntésről Eduard Heger kormányfőt is értesítette. Utóbbi tájékoztatása szerint a döntésre a jó kétoldalú kapcsolatok megőrzése érdekében került sor.²²

Az október 5-i sajtótájékoztató – a magyar állami érdekérvényesítési lehetőségek beszűkülésének szempontjából – további említésre érdemes mozzanata a Beneš-dekrétumokat érintő megnyilvánulások voltak. A kérdés annak kapcsán került napirendre, hogy a néhány nappal korábban megalakult új felvidéki magyar egységpárt, a Szövetség programjának részévé tette a kollektív

¹⁴ Gyimesi-Kmec a magyar–szlovák viszonyról a TA3-ban: Az ellenzéki politikus szerint meg kell állítani Orbán revizionista földvásárlási törekvéseit. *Körkép*, 2021. október 7.

¹⁵ Renczes Ágoston: Robert Fico szerint Orbán olyan, mint egy ragadozó: kiborult Szlovákia Magyarország külföldi termőföldvásárlásai miatt. *Azonnali*, 2021. október 8.

¹⁶ Magyarország miatt akar rendkívüli parlamenti ülést összehívni Fico pártja. *Mandiner*, 2021. október 8.

¹⁷ Czímer (2021b): i. m.

¹⁸ Pomichal Krisztián: *Hon(vissza)foglalással vádolja a magyar államot a volt budapesti szlovák nagykövet*. *Ma7.sk*, 2021. október 6.

¹⁹ Rajkovich Péter: *Korčok támadásba lendült, minden külföldi ingatlanvásárlásról tudni akar*. *Ma7.sk*, 2021. október 7.

²⁰ Czímer Gábor: *A magyar kormány visszavonulót fúj: mégsem indítják el a határon túli régiókban a földvásárlást*. *Új Szó*, 2021c. október 12.

²¹ A Kormány 1484/2021. (VII. 16.) Korm. határozata a Termőföld Magántőkealap létrehozásáról.

²² Czímer (2021c): i. m.

bűnösség elvének eltörlését és a földkobzásokra lehetőséget adó jogi keret rendezését.²³ A szlovák politikai elit a Beneš-dekrétumokra – egy tudatosan téves értelmezést alkalmazva – a mai napig jogrendjének megmásíthatatlan alapjaként tekint (beleértve a magyarok és németek kollektív bűnösségét tartalmazó dekrétumokat és nemzeti tanácsi rendeleteket).²⁴

A sajtótájékoztatón Szijjártó Péter külügyminiszter elmondta, hogy szlovák kollégája biztosította arról, hogy a dekrétumoknak ma már nincs jogi hatálya. A szlovák fél ezen tájékoztatása azonban – az elmúlt évek joggyakorlata ismeretében – nyilvánvalóan valótlan, aminek minden bizonnyal a magyar külügy vezetője is tökéletesen tudatában volt. A Bosits-ügy,²⁵ a Pozsonypüspöki mellett lévő földek ügye,²⁶ illetve számos további eset mára ugyanis egyértelmű bizonyítékai annak, hogy a dekrétumoknak máig tartó joghatásai vannak, ugyanis a szlovák állami intézmények visszaható hatállyal alkalmazzák azokat (és ezáltal a kollektív bűnösség elvét).²⁷ Ivan Korčok „tájékoztatása” tehát legfeljebb ígéreteként értelmezhető, hogy a szlovák hatóságok a jövőben nem fogják ezeket a jogszabályokat alkalmazni. A megfelelő jogalkotási lépések megtétele nélkül azonban ezek az ígéretek aligha vehetőek komolyan.

Ezek az ügyek jól szemléltetik, hogy a Visegrádi Együttműködés erősödésével párhuzamosan (illetve éppen ennek okán) Magyarország érdekérvényesítési képességei a felvidéki magyarok kisebbségi jogai vonatkozásában jelentősen beszűkültek. A szlovák kormány láthatóan kihasználja, hogy Magyarországnak sokkal fontosabb a Visegrádi Együttműködés egysége, mint Szlovákiának. A szlovák külügy támadásba lendült, és a szoros együttműködés ígérétevel kívánja Magyarország érdekérvényesítő képességeit csökkenteni. Egy másik megközelítés szerint a Szövetség megalakulása – és általuk az egyes kérdések politikai programba történő beemelése – okozott egy olyan belpolitikai helyzetet, amelyre a szlovák külügyminiszter a fellépésével reagált.²⁸

Az anyaállami érdekérvényesítési képesség korlátozottsága természetes, ezért is különösen fontos, hogy a felvidéki magyarság saját kezébe vegye

²³ Czímer Gábor: [Korčok: Tudni akarunk arról, mit csinál nálunk a magyar kormány](#). *Új Szó*, 2021a. október 5.

²⁴ Pomichal (2021): i. m.

²⁵ Szalai Erika: [Kiderült az igazság: a szlovák jog ma is alkalmazza a 75 évvel ezelőtti jogfosztó rendeletet „az állam szükséges tekintélyének megőrzése érdekében”](#). *Felvidék.ma*, 2020. május 20.

²⁶ Czímer Gábor: [Az állam a Beneš-dekrétumokra hivatkozva el akarja kobozni a D4-es alatti milliárdokat érő telkeket](#). *Új Szó*, 2020. június 17.

²⁷ Tárnok Balázs: [Slovakia Still Applying the Beneš Decrees – Principle of Collective Guilt in the European Union](#). *EUstrat Szakpolitikai Figyelő*, 2020. július 15.

²⁸ Petheő Attila: [Magyarellenesség haszonszerzés céljából](#). *Bumm.sk*, 2021. október 11.

érdekképviselését. Erre mind a politikai, mind a civil jog- és érdekérvényesítő vonalon szükség van. Előbbi kapcsán reménykedésre ad okot az új felvidéki magyar egységpárt megszületése, amellyel jó esély kínálkozik arra, hogy a szlovákiai magyar politika újra magára találjon. Ennek jelei egyre inkább tapasztalhatóak, többek között a Beneš-dekrétumok kérdésének határozott napirenden tartásában is.²⁹ A szlovákiai politikai nyomásgyakorlás mellett azonban szükséges lenne a felvidéki civil jogvédők által végzett nemzetközi irányú jog- és érdekérvényesítési munka állandósítása is, hiszen ezek a szereplők tudják hitelesen tájékoztatni az egyes nemzetközi és uniós szerveket a folyamatban lévő emberi és kisebbségi jogsértésekről.³⁰

Magyarország víziója a V4 erősítésével egy olyan régiós politikai együttműködés megvalósítása, amely hosszú távon képes egységesen fellépni a kelet-közép-európai érdekek mellett, ezzel politikailag nagyobb súlyt adva a térség államainak, Szlovákiát is beleértve. Erre utalt Orbán Viktor miniszterelnök is 2021. október 11-i, a Párkányt Esztergommal összekötő Mária Valéria híd avatásának huszadik évfordulója alkalmából szervezett ünnepi megemlékezésen: „az okos szomszédok nem háborúznak, és nem ellenségeskednek egymással. A közép-európai sorsközösségben élő népek között értelmetlen bármiféle ellenségeskedés, mindannyiunk túlélésének záloga a barátság és a szövetségkötés. [...] Európa jövője mi vagyunk, és ne hagyjuk, hogy a bennünket összekötő hidakat valaha is újra lerombolják.”³¹

Úgy tűnik, hogy ezt a víziót, illetve a magyar kormány ezen vízióba vetett hitét Szlovákia kormánya – a hatékony szlovákiai magyar érdekképviselőt visszaszorítására irányuló belpolitikai haszonszerzés céljából – egyelőre inkább kihasználja. Az ország hosszú távú érdekei szempontjából a szlovák politikai vezetésnek azonban érdemes lenne megfontolnia a fenti intelmet, még ha azt a magyar miniszterelnök mondja is. Az őszinte barátságnak és stabil szövetségnek azonban – többek között az Alaptörvény D. cikkében

²⁹ „Háborús bűnösnek nézek ki? (...) Mert az vagyok” – Forró Krisztián a TA3 műsorában. *Felvidék.ma*, 2021. október 5.

³⁰ Pomichal Krisztián: *Tárnok Balázs: Ha azt akarjuk, hogy a nemzetközi térben is figyeljenek a gondjainkra, el kell végeznünk a házi feladatot!* *Ma7.sk*, 2021. október 1.

³¹ Miniszterelnöki Kabinetiroda: *Orbán Viktor beszéde a Mária Valéria híd átadásának huszadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen*. 2021. október 11.

foglalt kötelezettségből fakadóan³² – szükségszerű feltétele a felvidéki magyarokat érintő jogsértések orvoslása, a közösség megmaradásának támogatása és egyenlőség elvén alapuló boldogulásának biztosítása.

2021. október 18.

Felhasznált irodalom

- 1484/2021. (VII. 6.) Korm. határozat a Termőföld Magántőkealap létrehozásáról.
- Czímer Gábor: Az állam a Beneš-dekrétumokra hivatkozva el akarja kobozni a D4-es alatti milliokat érő telkeket. *Új Szó*, 2020. június 17. Online: <https://uj szo.com/kozelet/az-allam-a-benes-dekretumokra-hivatkozva-el-akarja-kobozni-a-d4-es-alatti-milliokat-ero>
- Czímer Gábor: *Korçok: Tudni akarunk arról, mit csinál nálunk a magyar kormány.* *Új Szó*, 2021a. október 5.
- Czímer Gábor: *Szlovákia ellentörvénnyel akadályozná, hogy a magyar kormány termőföldet vegyen az országban.* *Új Szó*, 2021b. október 11. Online: <https://uj szo.com/kozelet/szlovakia-ellentorvennyel-akadalyozna-hogy-a-magyar-kormany-termofoldet-vegyen-az-orszagban>
- Czímer Gábor: A magyar kormány visszavonulót fúj: mégsem indítják el a határon túli régiókban a földvásárlást. *Új Szó*, 2021c. október 12. Online: <https://uj szo.com/kozelet/a-magyar-kormany-visszavonulot-fuj-megsem-inditjak-el-a-hataron-tuli-regiokban-a>
- Fiala-Butora János: Beneš-dekrétumok – amikor a múlt és a jövő összeér. *Új Szó*, 2020. július 19. Online: <https://uj szo.com/panorama/benes-dekretumok-amikor-a-mult-es-a-jovo-osszeer>
- Gyimesi-Kmec a magyar-szlovák viszonyról a TA3-ban: Az ellenzéki politikus szerint meg kell állítani Orbán revizionista földvásárlási törekvéseit. *Körkép*, 2021. október 7. Online: <https://korkep.sk/cikkek/mindennapjaink/2021/10/07/gyimesi-kmec-a-magyar-szlovak-viszonyrol-a-ta3-ban-az-ellenzeki-politikus-szerint-meg-kell-allitani-orban-revizio-nista-foldvasarlati-torekveseit/>
- „Háborús bűnösnek nézek ki? (...) Mert az vagyok” – Forró Krisztián a TA3 műsorában. *Felvidék.ma*, 2021. október 5. Online: <https://felvidek.ma/2021/10/haborus-bunosnek-nezek-ki-mert-az-vagyok-forro-krisztian-a-ta3-musoraban/>
- Kiss Balázs: Szlovák külügyminiszter: Szlovákia nem Felvidék. *Infostart*, 2021. augusztus 6. Online: <https://infostart.hu/tudositoink/2021/08/06/szlovak-kulugyminiszter-szlovakia-nem-felvidek>
- Komjáthy Lóránt: *Korçok-Szijiártó találkozó: Rendszeres találkozóban és a kapcsolatok elmélyítésében egyeztek meg a külügyminiszterek.* *Körkép*, 2021. október 5.

³² Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) D. cikk: „Magyarország az egységes magyar nemzet összetartozását szem előtt tartva felelősséget visel a határain kívül élő magyarok soráért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését, támogatja magyarságuk megőrzésére irányuló törekvéseiket, egyéni és közösségi jogaik érvényesítését, közösségi önkormányzataik létrehozását, a szülőföldön való boldogulásukat, valamint előmozdítja együttműködésüket egymással és Magyarországgal.”

Magyar–szlovák feszültségek és a V4 egységének megőrzése

- Magyarország Kormánya: *Közös érdekünk a magyar–szlovák együttműködés erősítése*. 2021. október 5. Online: <https://kormany.hu/hirek/szijasjarto-peter-kozos-erdekunk-a-magyar-szlovak-egyuttmukodes-erosítése>
- Magyarország miatt akar rendkívüli parlamenti ülést összehívatni Fico pártja. *Mandiner*, 2021. október 8. Online: https://mandiner.hu/cikk/20211008_magyarorszag_miat_akar_rendkivuli_parlamenti_ulest_osszehivatni_fico_partja
- Matovič: a külügy kezelje diplomatikusan a szlovák–magyar vitát. *Felvidék.ma*, 2021. október 8. Online: <https://felvidek.ma/2021/10/matovic-a-kulugy-kezelje-diplomatikusan-a-szlovak-magyar-vitat/>
- Miniszterelnöki Kabinetiroda: Orbán Viktor beszéde a Mária Valéria híd átadásának huszadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. 2021. október 11. Online: <https://miniszterelnok.hu/orban-viktor-beszede-a-maria-valeria-hid-atadasanak-huszadik-evforduloja-alkalmabol-rendezett-unnepegen/>
- Navracsics Tibor: *Testvérháború Európa közepén*. Európa Stratégia Kutatóintézet, 2021. szeptember 30. Online: <https://eustrat.uni-nke.hu/hirek/2021/09/30/testverhaboru-europa-kozepen>
- Németh Szakács Henrietta: A Sme rodina ismét kiállt Korčok mellett. *Körkép*, 2021. október 9.
- Petheő Attila: *Magyarellenesség haszonszerzés céljából*. *Bumm.sk*, 2021. október 11. Online: https://www.bumm.sk/velemeney/2021/10/11/magyarellenesség-haszonszerzes-celjabol?fbclid=IwAR0qny21P6tT7Qcidq8LcleXO5j-ulZbF0_RL4OXZfY9VrGzHub0-MVzpCQ
- Pomichal Krisztián: Tárnok Balázs: Ha azt akarjuk, hogy a nemzetközi térben is figyeljenek a gondjainkra, el kell végeznünk a házi feladatot! *Ma7.sk*, 2021. október 1. Online: <https://ma7.sk/aktualis/tarnok-balazs-ha-azt-akarjuk-hogy-a-nemzetkozi-terben-figyeljenek-a-gondjainkra-el-kell>
- Pomichal Krisztián: *Hon(vissza)foglalással vádolja a magyar államot a volt budapesti szlovák nagykövet*. *Ma7.sk*, 2021. október 6. Online: <https://ma7.sk/aktualis/honvisszafoglalassal-vadolja-a-magyar-allamot-a-volt-budapesti-szlovak-nagykovet>
- Rajkócs Péter: *Korčok támadásba lendült, minden külföldi ingatlanvásárlásról tudni akar*. *Ma7.sk*, 2021. október 7. Online: <https://ma7.sk/aktualis/korcok-tamadasba-lendult-min-den-kulfoldi-ingatlanvasarlasrol-tudni-akar>
- Reczai Lilla: „A bűn nem akkor teljesedik be, amikor elkövetik, hanem akkor, amikor elfelejtik” – felavatták a kitelepítettek emlékművét Somorján. *Ma7.sk*, 2021. augusztus 2. Online: <https://ma7.sk/aktualis/a-bun-nem-akkor-teljesedik-be-amikor-elkovetik-hanem-akkor-amikor-elfelejtik-felavattak-a>
- Renczes Ágoston: Robert Fico szerint Orbán olyan, mint egy ragadozó: kiborult Szlovákia Magyarország külföldi termőföldvásárlásai miatt. *Azonnali*, 2021. október 8. Online: https://azonnali.hu/cikk/20211008_robert-fico-orban-olyan-mint-egy-ragadozo-kiborult-szlovakia-magyarorszag-kulfoldi-termofoldvasarlasai-miatt?fbclid=IwAR3NBzap3bPftsFUTH-Nn4PpGU0f70u0lAsKXhQ05wStlZzXpmdonqZocPpk&utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_202110
- Szalai Erika: *Kiderült az igazság: a szlovák jog ma is alkalmazza a 75 évvel ezelőtti jogfosztó rendeletet „az állam szükséges tekintélyének megőrzése érdekében”*. *Felvidék.ma*, 2020. május 20. Online: <https://felvidek.ma/2020/05/kiderult-az-igazsag-a-szlovak-jog-ma-is-alkalmazza-a-75-evvel-ezelotti-jogfosztó-rendeletet-az-allam-szukseges-tektintelyenek-megorzese-erdekeben/>
- Szijasjártó Péter: *Minél jobb a magyar–szlovák együttműködés, annál jobb a felvidéki magyaroknak*. *Origo*, 2021. október 5. Online: <https://www.origo.hu/nagyvilag/20211005-szijasjarto-peter-szlovakmagyar-egyuttmukodes-felvideki-magyarok.html>

Tárnok Balázs

Szlovák logika, kormányfői tálalásban: Kövér László kijelentései okozzák a feszültséget, véletlenül sem a kitelepítések és a jogfosztások. *Felvidék.ma*, 2021. augusztus 7. Online: <https://felvidek.ma/2021/08/szlovak-logika-kormanyfoi-talalasban-kover-laszlo-kijelentesei-okozzak-a-feszultseget-veletlenül-sem-a-kitelepitesek-es-a-jogfosztasok/>

Tárnok Balázs: *Slovakia Still Applying the Beneš Decrees – Principle of Collective Guilt in the European Union*. Európa Stratégia Kutatóintézet, 2020. július 15. Online: <https://eustrat.uni-nke.hu/hirek/2020/07/15/slovakia-still-applying-the-benes-decrees-principle-of-collective-guilt-in-the-european-union>

Tárnok Balázs: Újabb európai pofon a határon túli magyaroknak. *Ludovika Blogtér*, 2021. július 14. Online: https://ludovika.blog.hu/2021/07/14/ujabb_europai_pofon_a_hataron_tuli_magyaroknak